

FAROK KÖMUNIZÁLASA ELLEN A CCF
Háromnapos tanácskozás után a préri fővárosában bevezető a Co-operative Commonwealth Federation néven ismert gazdasági munkáspárt országos nagygyűlése, melyről a "Winnipeg Tribune" itt közölt képe ad fogalmat. Az éppen szónokló alak Woodsworth birodalmi képviselő, akit ismét megválasztották elnökül. Mellette ül Gardiner, a United Farmers of Alberta elnöke, továbbá Priestl főtiszt és egy gyorsíró. — A CCF általános érdeklődés középpontjára került a határozat, mely a közelgő birodalmi választásokon követendő irányelvekre nézve is. Ezek közül óriási fontosságú, hogy míg az ipari munkásság érdekében radikális szocialista programot követ a CCF, kerekén ellene szegül minden földművelésnek, kiváltva, ha azt maga a tulajdonos műveli meg. A szocializálás helyett "nacionalizálás" a bankokat és közüzemeket, államhatalommal vetnének véget a profitolók tulkapásainak — de ugyanakkor Kanada és nem Oroszország érdekében dolgoznának, tehát kerekén ellene szegülnek minden kommunista okvetetlenkedésnek.

FOGLALÁS HELYETT AZ DOSSZAGRENDEZÉS TÖRVÉNYES VEDELME
A TERMÉNYEK CSÖKKENÉSÉNEK FELŐL EMELÉSE — A KÖZIGAZGATÁS EGYSZERESÍTÉSÉT, AZ

Farmer Tudósító

AZ ARATÁS máris megkezdődött a prértartományok azon vidékein, ahol a szárazság miatt rövid szalmájú termés korán beérett. Manitoba egyes vidékein az árpa betakarítását is megkezdték. A hozam általában véve a közepesnél is gyengébb.

ZIVATAR látogatta meg az ország legtöbb vidékét, anélkül azonban, hogy valamivaló tarot esővel örvendeztetné volna meg a gazdákat. Még azon északi kerületekben is, ahol aránylag még a legtöbbet ígér a termés, nem tud eléggé kifejlődni a kalász a nemzeti katasztrófával fenyegető asszily miatt.

EUROPÁBÓL rossz hírt hozott McGillivray kanadai kereskedelmi megbízott, aki július 20-án érkezett Montrealba tengerentúli utjáról. A hivatalos szakember véleménye szerint még a rossz termés ellenére sem lesz Európának szüksége kanadai búzára. A kanadai termést ugyanis főleg a liszt minőségének javítására használják, de ha az argentinai buza ára lényegesen alacsonyabb marad a ka-

nadalénál, ugy azzal is beírják, ha nem is olyan jó minőségű.

A HAZAI gyümölcs legalább két héttel előbb került az idén piacra, mint az előző esztendőben. Arra azonban még soha nem volt példa, hogy július folyamán már szőlőt áruljanak az élelmiszerpiacon. Verpeit jelezte az első szőlőszállítmányt, de megelőzte a Csaba gyöngye szőlőt, melyet különként 70 fillérjével, azaz, fontonként kb. 8-9 centjével hoztak forgalomba.

I FONTOS burgonya termést Budapest környékén. Az egyik kőbányavidéki termelő nagyobb mennyiségű burgonyát szállított a nagyvásártelepre, amelyben alig volt negyedkilós darab, a legtöbb példány túlhatalta a fél kilót. Egy-egy bokor alatt tehát 8-10 kiló burgonya is termelt. A burgonyafelhózat általában nagy és ez különösen a vagoneledadásnál újabb ármozsolódást idézett elő. A piaci burgonyaárak nem változtak.

AJANLJA ISMERŐSEINEK IS A "MI LAPUNK"-AT!

Tallózás a nagyvilágban

BELZAVAROK FRANCIA FÖLDÖN — 300 EMBERT NYELT EL A LENGYEL ÁR — PÁPEN KERÜLT FELÜL BERLINBEN? — ELKESEREDETT VASUTI MERÉNYLET A SZOVJETBEN

AUSZTRIA újjalakult kormányának péntek hajnalig adott haladékokat a nazi terroristáknak, hogy robbanószereket beszovalgátsassák. Ehelyett azonban a határidő letele után bombát dobta a bécsi rendőrség épületeire, felrobbantották az Innsbruck feletti hegycsúcsra vivő sodronyvasutat és Voralberg tartományban is nagyobb pusztítást végeztek. A statáriális rendelkezések értelmében halál vár minden robbantóra — ha elfogják őket.

FRANCIAORSZÁG újabb politikai válság előtt áll, aminek előzele máris érezhető a párisi parlamentben. Doumergue jelenlegi és Tardieu volt miniszterelnök között olyan erős összecsapásra került a sor, ami kétségkívül nyomot fog hagyni a következő hónapok francia belpolitikai fejleményeiben. A szélsőhámos Stavisky miatt ismét többen követelték el öngyilkosságát, attól rettegve, hogy vádat emelnek ellenük.

A LENGYELORSZÁGHOZ csatlót Galliciában 120-ról emelkedett az árny falózat elhunytak száma és attól tartanak, hogy a 180 fős becsült elhunytak közül sokan a megdögült folyókban lelték halálfukat. H-

vatalos becslés szerint Krakó és Lemberg között legalább 55 ezer ember vált hontalanná a napokig tartó felhőszakadás következtében és repülőgépeken szállítottak egyes elzart vidékekre élelmet, hogy ezzel igyekezzenek enyhíteni a katasztrófát.

NÉMETORSZÁG legfőbb irányítását állítólag Pápen alkancellár vette át, aki igen népszerű a 100,000 fős Reichswehr, azaz a sorkatonaság körében. Hitler uralma nap-nap után alkonyodóban van, annak ellenére, hogy a horogkeresztes politika ellenséggel közül ellenőrizhetetlen hírek szerint két ezret lelétszárítottak volna. A felszólított barnaingeseket a kábelátviteli jelentések értelmében a hó végén ismét szolgálattelepre rendelik be.

OROSZORSZÁG Rosavi városa mellett a gabonatermés utolsó szemig való elkobzása miatt elkeveredett muzsaiok a sinek felszedésével ki akarták siklatni azt a gyorsvonatot, melyen az ellenőrzést és besugást végző városi ucca-gyerekeket Moszkva felé szállították. A tettesek közül hármat július 19-én kivégeztek, az egész falu ellen büntető-expedíciót indítottak és

a kivégeztek mindenegyes csalátagját hosszú börtönbüntetésre, avagy Szibériába száműzésre ítélték.

SPANYOLORSZÁG egyik ismeret nevű írónóját, Concha Espinát nevezte ki Peru délamerikai államba követül. Ez az első eset, hogy a sok szempontból ma is középkeleti szokások hatálmában levő spanyolok egy nőt tüntettek ki ilyen magas állásba helyezésével és még hozzá nem is a hivatalos diplomáciai karból nevezték ki az ország képviselőjé.

FORRADALMAR-SORS

Alexej Sjerszaninov 80 éves korában a tobolszki gyűjtőtáborban elhunyt, mint az orosz forradalmi mozgalom egyik legrégebb, buzgó harcosa. A szovjetországi "rendszerátalakítás" azonban nem hozhatott számára újat hosszú élete anyai mártíromságáért. 1896-tól kezdve több ízben volt az orosz cári börtönök lakója, majd hosszú ideig a sudali kolostorba volt internálva. Az u.n. tolerancia-ukáz megjelenése után szabadult fogóságából.

A bolsevik forradalom kitörésekor azonban ismét elfogták s mint a "katolicizmus rettentetelen harcosa" többi börtönbüntetéssel sújtották, majd az ősz aggyástán Szibéria kietlen vidékére Tobolszkba száműzték. Egyszerűségben, mindenkitől elhagyatva hunyt el az oroszok felszabadításának ez a legrégebb apostola.

Hetedik évébe lép a windsori református egyház

A windsori református egyház július hó 1-én ünnepelte a templom szentelésének hatodik évfordulóját. Az ünnepély egyházi és világi részből állott. Vasárnap délelőtt ünnepélyes istentisztelet keretében Dr. Molnár Jenő és Tiszt. Papp János László méltatták a nap jelentőségét. Este pedig az egyház dísztermében az Ifjúság ünnepélyes keretében színrre hozta Csepregy Ferenc "Sárga Csik" című 3 felvonásos népszínművét.

Nagy lelkesedéssel és szorgalommal készült az Ifjúság műkedvelő gárdája az ünnepi színdarabokra és a nehéz feladatot oly bravúrosan oldotta meg, hogy az egybegyűlt közönségnek valóban pompás, minden részleteiben gondosan kidolgozott, elismán s gyorsan perdülő előadásban volt része. A váltakozó drámai és humoros jelenetek, hol megrikkatták, hol kacajra fakasztották a nézőket. Az előadást oly feszült figyelemmel hallgatta a közönség, hogy a kullszák mögött az az érzése támadt az embernek, mintha üres lenne a valójában zsufolt nézőtér — annyira le volt kötve a közönség figyelmé.

A műkedvelő gárda minden egyes tagja elsőrendűen alakította a szerepét. A főszerepekben különösen jók voltak: Antal Juliska, Biró János, Mrs. Hajdu, Somodi László, Szász József, Szabó János, Szabó Imre; a kisebb szerepeket kiválóan alakították. Huszty Menyhért, Tóth József, K. Szabó János, Mrs. Tóth, Mrs. Antal, Somodi István, Kulcsár János; a koldusok szerepében nagyon jók voltak: Jeszenszky István és Antal József, míg a cigány szerepek alakításában Kató Lajos, Oláh Mihály és Medve László tüntették ki magukat. Az előadás díszletét Baráh Dezős tervezte és festette művész érzékkel és tehetséggel.

Dicséretre méltó az Ifjúság azon törekvése, hogy műsorának összeállításában a komoly, értékes, művészi színvonalon álló darabokat keresi. Ennek a törekvésnek tulajdonítható, hogy a közönség mind szívesebben és tömegesebben látogatja a református egyház előadásait. Röviden összegezve az est eredményét, örömmel állapítható meg, hogy az ugy annyigal, mint erkölcsileg igen jól sikerült a közönség figyelmé.

Kemény angol kritika — Trianonról

MEGDÖBBENTŐ A BÉKEDIKTÁTUM SZERZŐINEK FÖLDRAJZI TÁJÉKOZTATLANSÁGA, MONDTA MRS. CHESTERTON, A HÍRES ANGOL IRÓNÓ — "EUROPA LEGROKONSZENVESEBB NÉPE A MAGYAR ..."

A külföldi vendégek sorában a legutóbbi időben egyre gyakrabban látogatnak el Budapestre angol újságírók. A legérdekesebb egyéniségek egyike kétség kívül Mrs. Chesterton, a világhírű angol író, G. K. Chesterton sógora.

Mrs. Chesterton a londoni "Allied Newspapers", a "Standard" valamint más angol világlapok főszerkesztője és aki csak nemrégiben nagy feltűnést keltő cikksorozathoz számolt be a keletkezési és Szovjetországgal való tét-tanulmányjáról. — Eppen ezért példátlan i-gazságtalanságnak tartom azt, amit idegen népek javára s Magyarországot rovására Trianonban elkövettek! Súlyos igazságtalanságnak tartom például, hogy Pozsonyot, ezt az ősi koronázó várost elszakították Magyarországtól, nem is szólva Erdély és a Fejvidék kisnagymag területeinek önkényes elcsatolásáról.

Bizonyos, hogy a béke-szerződés megalkotói annak idején egyenesen lehetetlen földrajzi tájékoztatásról tettek bizonyosságot. Clemenceau és Wilson mellett nem kivétel Lloyd George sem, akiről talán a legjellemzőbb, ha azt mondom — walesi származású. Ezzel már el is mondtam róla mindent — jegyezte meg jelentősen Mrs. Chesterton — hiszen nálunk, Angliában szállóige, hogy a lökötök a skótok uralkodnak, az írek ellenünk harcolnak és a walesiek — elárulnak bennünket.

— Hangsúlyozni szeretném, hogy a mai angol közvélemény a legkevésbé sem azonosítja magát a trianoni kényszer-béke értelmi szerzőinek elgondolásával és magának, éppennygy, mint valamennyi Magyarországon járt hírlapírónak legfőbb feladata lesz, hogy a magyarországi állapotok helyes megvilágításával igyekezzünk utját állani a magyarokról terjesztett rágalomhadjáratnak.

Mrs. Chesterton, aki három napot töltött Budapesten, majd kirándult a Balaton mellé, bucsuzól megemlítette, hogy világhírű sógorának figyelmébe kívánja ajánlani egy magyarországi utazás tervét s mindenképen előmozdítja azt, hogy maga G. K. Chesterton is mielőbb ellátogasson Budapestre.

FIGYELMEZTETÉS!
A Szent István-napi sorshúzásban részt vesznek mindazon ügyfeleink, kik ez év január hó 1 óta pénzt küldtek irodánk által. Siessen tehát és küldje pénzét általunk, mert augusztus hó 20. -ig feladott pénzekről szóló nyugták számai még játszanak a sorsolásban. — A második húzás újv után lesz. Mindenki-nek van esélye kétszer is játszani a sorsolásban, ki hamarosan feladja a pénzét.
ALEX A. KELEN LIMITED
1456 City Hall Ave. MONTREAL, Que.

NÉPSZINMŰ

Írta: LUX TERKA

Özvegy Hajnal Zsuzsi asztalt terített. Bort, sonkát, kenyert helyezett az asztalra. Azután az ablakhoz ment. Valakit várt, de egyszerre elvörösödött a méregtől:

— Jaj, mingyárt megüt a guta! Benkő Julis jön a pallón keresztül! Ippeg ide tart, a gyehennán égetnek meg.

Csakugyan. Az udvaron ugatótt a kutya, nyitották a tornác, majd a szoba ajtaját és beköszönt Benkő Julis:

— Adjon Isten komámasszony!

— Hozta Isten, lelkem! Ejjnye, de pippiros keszkenőt kötött fel, szentem!

— Még köthetek. Megengedi az időm.

— Meg. De negyven esztendő már öt esztendeje kisöpört a pitvarajtón, komámasszony!

— Hát ami azt illeti, lelkem, a komámasszony fűrdővizét sem tegnap öntötte ki a bába!

— Nem is az határoz, lelkem.

— Nem ám! Hanem, hogy ki ki bögy állja a sarat.

— Hogy kinek milyen az ándungja.

— Már osztán, hogy mire?

— Erre is, arra is.

— No, no! Ne kerülgesse a forró kását, komámasszony!

— Nem is. Ami a szívemből számon is.

— Látom. Bizonyosan keserű laput rágott ma, komámasszony azért olyan keserű a szája.

— Csak a bögyömből van egy kis méreg.

— Ki vele, hogy megkönynyebbüljék!

— Mostanába gyakran jön a faluba, komámasszony.

— Csak egy órajárás a tanyán a falutól.

— Ősz elején olyan kevés a dolog a tanyán?

— Olykor a faluba gyűlik

meg az ember dolga.

— Kivált, ha az ember csend-örösködik.

— Ugyan mire?

— Valamelyes özvegy emberre.

— No, csak hogy már kiadta a bögyéből, ami nyomta. Most egyszerre jobban fogja magát érezni.

— Ugyan, mér érzésem én magam rosszul?

— Ha nekem kő megmondani, megmondhatom. A faluba azt kukorékolja a kakas, hogy ez a borcskancsós, sonkás-kenyeres asztal, özvegy Gál András urat várja.

Hajnal Zsuzsi kiegyenesedett.

— Mondja meg komámasszony a falu kakasának, hogy özvegy Hajnal Istvánné nem tartozik számadással senki emberfiának.

— Helyős beszéd. Hanem hát hogy rossz helyre ne essék a szavam, özvegy Benkő Péterné ugyanazt üzeni a kakasnak.

A két asszony szeme összevilant. Kicsit hallgattak, azután Zsuzsi azt mondta:

— Emlékezik, komámasszony, az elmúlt időkre?

— Micsoda időkre?

— Jó huszonnégy esztendőre amikor az első völégényemet elkaparintotta mellőlem?

— Minek hagyta, lelkem?

— Rátalós valék.

— Okosan tévé. Beretvás Pis-tát én is szélnék eresztém.

— De előbb elvévő tölem. Komámasszony szereti a másét.

— Ha emberről van szó?

— Csakis. A megboldogult uralmat is kerülgeté.

— Szerettem a tüzzel játszani.

— Most is szeret?

— Már nem a tűz melegit engöm.

— Hát?

— A föld?

— Micsoda föld?

— Szeretem a sok földet egy-vegtibe. Ha a Tisza felső partján

állók, hogy elláthassak az alsó partjág.

— Oszt mit akar ott látni?

— A magam főgyit.

— Ahá, már pitymallik előttem!

— Ideje.

— A komámasszony fogye a Gál András főgyivel szomszédos.

— Eltalálta, szentem.

— Oszt szeretné a Gál András főgyit a magáéhoz szántani?

— Az igaz beszéd hive vagyok. Ezt szeretném.

— Nem rossz ándung. Gál András gyermektelen özvegy, könnyen mehetne az átirás.

— Magam is így gondolám.

— De minek komámasszony-nak az a sok föld? Csak egy gyereke van, egy házias fia, az is gazdag lényhöz kötő a lovát.

— Csak szeretem a földet. Ha nagy darab helyőn érik a buzám sárgul a kukoricám. Már csak ez az én örömöm. Ha látom elbujni a fűrjtőkat a zöld vetés között, oszt tavasszal, ha fűntől fejem fölött a pacsrta. Öregszem, komámasszony. Oszt ugy látszik, ezir huz a föld magához.

Zsuzsi önkénytelen mélabuval nézett maga elé:

— Van benne valami. Hanem hát mér kerősztezi komámasszony mindég az én utamat?

— Ezt ugy is lehőtene mondani, hogy az én utamat mér kerősztezi a komámasszony utja?

Magá, szentem, öt esztendővel fiatalabb nálammal. Oszt minek kötné magát olyan öreg fához, mint Gál András? E mán csak nekem való. A földgye miatt.

— Való az, nemcsak a földgye miatt. Egy ilyen ötven esztendő özvegyhez, egy fiatal is hozzá köthetné az életét.

— Nem mondom, hogy nem. Hanem hát azt mondom én, a föld miatt hagyja nekem komám asszony Gál András. Szállítok én helyette egy fiatalabbat, aki nek a földgye a komámasszo-

nyéval szomszédos.

— Talán a Kele Pétert? Hisz az feleséges ember.

— Olyan feleséges, hogy az asszony nem éri még az első hó lehullását. Hektikás a szentem. Tudom, hisz első unokatestvérem.

— Nem mondom, hogy Kele Péter utolsó ember, hanem Gál András jobban megfelel a gusz-tusomnak. Ippeg most gyűn át a pallón. Szőmrevaló ember.

— Én átengedném az embert a földgye nélkül.

— Emán együtt jár. De nézze csak, mér állott meg Gál András a pallón?

A másik asszony hallgatott.

— Valami nótázásra figyel. Lányok nótázására. Hallja?

Hajnalné kinyitotta az ablakot. A felvég fölől hat kapásleány jött, nótázva. Könnyű kappa, gerebyle a vállukon és olyan ütemesen lépkedtek a homokban, mint a kertek utján a pávák. Őt leány egyvögtyibe, a hatodik elől. Ezen a hatodikon a sokráncos piros szoknyája most együtt égett vörösbarna hajával a nyárvégi nap tűzében. Telt keble majd szétrepesztette a szeszis derekat és úgy jött a falu utcáján a napsütésben, mint egy nagy piros virág. Még messze voltak, de tisztán ki lehetett venni, hogy azt énekeltek:

Ha az ember mindent tudna.

A világon, a világon haj nem volna.

A pirosruhás leány tisztán csengő szopránja ádalmasan repült ki az öt kis gikszeres hang közül és ezeket is megszé- pítette, magával ragadta a saját heve. Az uccajfók kinyitlak és kertből, csürből asszonyok futottak elő, a kapás leányok vídámán énekeltek a fülelke:

A Tisza is rég megbánta.

Miért folyik, miért folyik a Dunába, Huzd rá cigány, ugyis késő,

Ami elmúlt vissza nem jó sohasem.

A leányok Hajnalné háza elé érkeztek:

— Ki ez? — kérdezte az öz-

vegy, mikor megpillantotta a pirosruhás.

— Ki lenne? — felelte a másik özvegy megvetéssel. — A Kárász Vera.

— Az az utolsó? Hisz azt mondták, hogy Pesten kisasszony lett belőle.

— Az hát! De nyaranként haza-baza jön, mezel munkára.

— Minek? Hogy pénzt keresen?

— Allig. Nézz meg csak, milyen formás fiatal fehéremp! Nincs ez rászorulva a kapálásra. De haza-baza jön. Ő tudja mér. Talán, hogy három-négy falu férfinéjét magába bolondítsa.

Gál András úgy állott a palló közepén, mint Odüsszeus hajósai, mikor meghallották a szírnékek énekét. Kárász Vera réa vetette perszél pillantását és kacagó szájjal másik nótába fogott:

As én utam a pokol,

Elég ak! Átkarol.

Utánam jösz, ha szeretsz.

Ha nem szeretsz, elmehetsz.

És Gál András minden gondolkozás nélkül elindult Kárász Vera után. A két özvegy haragos elkeveredéssel nézett utána. Hajnal Zsuzsi utána akart kiáltani, de Benkő Julis visszatartotta.

— Hagyja, komámasszony! Ez már ugyis az ördögé. Ismerem én ezt a Kárász Verát!

A másik özvegy becsukta az ablakot, azután meghívta Benkőné az asztalához. Leültek és csöndben ették a fiatal malacsonkát és itták a borból. A második pohárnál Benkő Julis megszólalt:

— Veszett fejszének nyele fordul. Ha őszszel elföldeljük Kele Péternét, itt a kezem, hogy megkaparintom az embört komámasszony számára.

Hajnal Zsuzsi megnyugodva felelt:

— Ille nék is, hogy a múltat jövőtegye, komámasszony.

— És a két ellenség megbékülvé koccintotta össze a poharát.